

REVISTA ORĂȘTIEI

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe 1/2 an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 4 fl. la an.
Manuscripte nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primesc.
Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:

Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva” în Orăştie.

INSERTIUNILE:

Un şir garmond prima-dată 5 cr., a 2-a oară
4 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr.
Atât banii de abonament cât și pentru inserțiuni, sunt
a se trimite la adresa: „Minerva” institut tipografic
în Orăştie (Szászváros).

Expozițiile de industria
de casă.

— Cum s'au arangiat expozițiile și în vederea
căror scopuri ar trebui arangiate? — Industria
de casă în comerțul mare. — Modelele acestei
industrii în școalele de fete. — Un album de
modele naționale și adunarea obiectelor mai
frumoase și mai perfecte în un muzeu. —
Concentrarea mijloacelor trebuincioase pentru
realizarea acestor scopuri. — Folioasele. —

(Urmare si fine.)

Dar' din sumele aceste s'ar putea
și cumpăra de reuniuni lucrurile cele
mai frumoase, și din ele, precum și din
obiectele dăruite, s'ar putea înjgheba
rând pe rând un muzeu de lucruri de
industrie națională, care ar fi pentru
noi nu numai un obiect de mândrie
adevărată națională, ci și un lucru de
mare folos practic.

Când la anul 1869 fusei și eu unul
dintre învățătorii trimiși de ministrul
Eötvös pentru studiarea instituțiilor șco-
lare din Germania, în special pentru
Dresda și împrejurime, m'am oprit la
întoarcere în Norimberga, oraș atât de
vestit în anumite specialități de mese-
rie industrială, desvoltată din meseriile
obiceșuite și din industria de casă.

Acolo se află „Muzeul Germanic”,
o colecțiune din cele mai bogate, mai
frumoase și mai instructive, de tot felul
de produse ale industriei casnice și ale
industriei de artă din epocele cele mai
vechi ale vieții germane și până în
timpurile mai nouă. Și printre aceste
obiecte se află nu unul, ci multe spe-
cimene de petece, unele de câte o
palmă numai de mari, altele mai mari,
de țesături și chindisituri vechi germăne.
Toate conservate cu mare pietate și
scumpătate. Începuturile muzeului au
fost mici, ear' azi este una din institu-
țiunile culturale de felul acesta din cele
mai însemnate nu numai în Germania,
ci în Europa întreagă.

Ar fi o presupțiune să pretindem
să avem și noi numai decât ceva de
felul acesta, dar' un început modest se
poate face, și viitorul va îngriji, ca acest
început să se desvolte din ce în ce
tot mai mult și să ajungă la perfecțiune
tot mai mare. Greutăți vor fi, la înce-
put mai ales, dar' se nu ne speriem
de ele. Celui zelos și stăruitor multe
îi sunt cu puțință. Adevărat că partea
finanțiară pare a face cele mai mari
greutăți, dar' nici aceste greutăți nu sunt
de neînvins. Avem astăzi peste 45
institute românești de bani, cari toate
laolaltă dau pe fiecare an sume frumu-
șele pentru diferite scopuri de binefa-
cere; însă cum aceste sume se împart
de fiecare institut în prea multe păr-
ticele, folosul ce'l aduc aceste ajutoare,
nu stă în proporție cu sumele consa-
crate și cu lipsele ce voiesc a întimpina.
Sunt o picătură de ploaie pe pământul
ars de secetă. De ce n'ar fi cu pu-
țință, ca aceste ajutoare să se concen-
treze dela toate, dacă nu până la cel
din urmă crucer, cel puțin până la ju-
mătatea sumelor, sau trei pătrare ale
lor, pentru ajutorarea câte unei institu-
țiuni de interes general național, remă-
nând câte ceva și pentru preîntîm-
pina lipselor locale.

Pe această cale s'ar realiza fără nici
o greutate pe fiecare an câteva mii de
florei. Această sumă în un an d. e.
s'ar putea da reuniunii femeilor din
Sibiiu, sau reuniunii femeilor din comi-
tatul Hunedoarei, sau celei din Brașov
etc., să zicem pentru edarea unui Album
conținând modele desemnate de lucruri
de industria casnică, sau pentru înte-
meerea unui muzeu de lucruri din acea-
stă industrie ș. a.; în alt an s'ar putea
da suma aceea întreagă d. e. Reuniunii
agricole din comitatul Sibiului sau din
alt loc, dacă este, gimnasiului din Brașov,
sau celui din Blaj, sau celui din Brad
ș. a. m. d., cari și ele cu multe năca-

zuri se luptă și multe lipse au de pre-
întîmpinat; în alt an s'ar putea da earăși
suma întreagă pentru cutare sau cutare
alumne, și astfel în adevăr s'ar ajuta
instituțiuni, deși poate ici coale locale,
totuși de însemnătate culturală națio-
nală generală, și precum banii ce se
adună la institutele de credit și econo-
mii ale noastre, sunt bani dela Români
din toate părțile țerii, așa ar fi și cu
cale, ca rând pe rând să beneficieze din
ei toate instituțiile noastre culturale
locale și prin ele în cele din urmă to-
talitatea națională.

În special un album și un muzeu
ca cele indicate ne-ar aduce foloase
mari: a) ar face cu puțință valorarea
mai bună a produselor noastre indus-
triale de casă, b) ar contribui a con-
serva modelele alese în originalitatea
lor și ne-ar scuti de stricarea gustului
prin produse industriale netrebnice col-
portate de șarlatani, și de corcirea por-
tului național și a acareturilor din casă,
c) ne-ar face cu puțință să punem lucrul
de mână în școalele noastre de fete pe
bază națională, originală, d) ar ridica
valoarea noastră morală în ochii celor
de alte neamuri din țară și din străin-
tate, e) ar face să crească încrederea
în puterile noastre proprii și în aptitu-
dinile noastre, f) ar face să crească
prin vânzare capitalul nostru economic
național și g) toate aceste ar fi de un
neprețuit efect *educativ* nu numai asupra
tinerimii, ce umblă la școală, ci asupra
poporului nostru întreg, pentru-că schim-
barea în portul național al sătenilor, nu
e numai o simplă schimbare de haine,
ci e tot odată și începutul unei schim-
bări în obiceiuri, în moravuri, în tigna
vieții familiare și, în cele din urmă, în
ale vieții naționale și sociale.

Am încercat a atrage atențiunea
publicului nostru românesc asupra mai
multor din cele amintite, încă în anul
1882 în o serie de articole, publicate

în „Telegraful Român”, asupra exposi-
ției române din acel an din Sibiiu. Din
incidentul expoziției de mai târziu de
lucruri de mână, arangiate de reuniunea
femeilor române din Sibiiu în favorul
școalei sale de fete, am făcut cu direc-
torul de atunci al școalei civile de fete
a „Asociațiunii transilvane”, comitetului
acesteia un raport și o propunere pen-
tru procurarea celor mai frumoase lu-
crări, în scopul întemeerii unei colecțiuni
de modele originale române în favorul
școalei acesteia și promovării lucrului
de mână în sens național. Comitetul
Asociațiunii a predat propunerea spre
competenta afacere comitetului Reuniu-
nii femeilor din Sibiiu. Dar' cele publi-
cate în ziarul „Telegraful Român”, stând
la locul al doilea, se vede că nu au
fost în stare să atragă atenția asupra
lor, căci nu s'a reflectat de nime la ele,
și nu s'a început nici măcar un embrion
de discuție asupra folosului și trebuinței
unui astfel de lucru. Ear' idea expri-
mată în raportul adresat comitetului
Asociațiunii și de acesta derivat la co-
mitetul reuniunii femeilor, se vede că
a avut soarta grăuntelui din parabola
din biblie, a căzut între spinii disen-
siunilor politice și sociale, care ne-au
agitat pe atunci și a rămas și ea nelu-
ată în samă.

Aceasta însă se nu ne împedece a
reveni și la acest loc asupra cestiunilor
amintite, mai ales că din apelul »Reu-
niunii femeilor din comitatul Hunedoarei»
cu privire la expoziția de aranjat în
acest an, din întreprinderea »Reuniunei
femeilor din Sibiiu» pentru aranjarea
unei nouă sortituri de obiecte în toamna
viitoare, în favorul sporirii fondului seu,
în scopul de a putea, la cas de trebuință,
întîmpina mai cu înlesnire spesele re-
clamate de eventuală înființare a unei
preparandii (școale normale) pentru fete,
și în fine din apelul comitetului »Aso-
ciațiunii transilvane» privitor la înființa-

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTIEI”

Dintr' alte lumi.

Când am plecat dintr'altă lume
Venind cătră pământ din cer,
Un spirit mi-s'a prins tovarăș
Sburând cu mine prin eter.

Precum o rândunea 'n văzduhuri
Văzând pe altă rândunea,
S'apropie grăbit și sboară
Prin zări alătura cu ea,

Așa sbura cu mine-alături,
Și-mi tot vorbea cu ochii plini
De lacrimi, cum vorbește-un tată
Când pleacă fiul prin străini.

Eu însă beat de fericirea
Venirii mele pe pământ,
Nici n'auziam ce spune dînsul;
Și-acum nemângăiat ce sînt!

El mi-o fi spus vre'o taină mare!
Și par'c'o știu, și c'o răspic;
Dar' când e s'o rostesc în vorbe
Simt bine că nu știu nimic!

O, după mii de ani, când iarăși
Din cer ca spirit voiu veni,
Voiu fi cuminte, căci viața
Atât de dragă nu mi-o fi..

Voiu asculta de-al meu tovarăș
Ca 'n veci să scap de nenoroc.
Ori poate 'n veci așa vrea soartea
Să repetăm acelaș joc?
(F. i.) G. Coșbuc.

Iertare.

Soții Cernea, căsătoriți de aproape doi
ani, duceau un traiu liniștit, fericit în apa-
rență, — și gurile rele tăceau molcum, ne-
găsind ce să bârfească. Dar' dacă băgai mai
bine de seamă, vedeai că între acești doi
oameni domnea o răceală aproape înfioră-
toare. Ori și unde'i întâlneai: acasă ca și pe
stradă, nu-i vedeai vorbind de cât foarte
puțin, stând ca străinii unul lângă altul. Și
poate tocmai răceala asta le făcea traiul mai
liniștit, mai ferit de certe, mai slobod de
turburări. Vecinii măturisau că nu i-au au-
zit nici odată certându-se, ear' servitorii erau
gata să adeverească ori și când aceste spuse.

La un an după căsătorie avură un copi-
laș. Amândoi nu mai puteau de bucurie; în
acest punct neștiutor ei își vedeau încheată

fericirea unei vieți, nădejdea unei bucurii ne-
sfîrșite. Și sîrbătoriră această zi cu toată
pompa cuvenită unei întîmplări de soiu acesta.

Toată vremea nu-și mai puteau lua ochii
de pe chipul acela grăsun, trandafiriu și senin,
care zimbea așa de dulce, așa de negrit de
dragălaș. Când venea cineva la ei, când
se duceau unde-va, trebuiau să vorbească de
Emil »al nostru» — și chipul cum rosteau
cuvîntul »nostru», își dădeau să pricepi toată
dragostea, toată duioșia ce inimile lor o des-
fășurau pentru acest copilăș.

Acum nici atîta n'aveau nevoie să-și vor-
bească: li era cu mult mai bine, mai plăcut,
să alinte cu vorbe dulci, mîngăitoare, pe în-
gerul care stătea tăcut în leagăn — și care
se uita zimbînd la dînsii, fără să poată pri-
cepe ce-i spun gurile acele aplecate asupra-i.
Une-ori par'că voia să spună ceva, așa des-
chidea gurița-i mică, și un gungurit fermecător
de dragălaș răsuna de odată. Alte-ori se tru-
dea să ridice capul, să se scoale, tînzîndu-și
mînuțele în sus, — însă capul cădea ear' pe
perinița albă, ear' tata și mama rideau cu
hohot, fără să se uite unul la altul, ca și
când fiecare se știa singur lângă acest prunc,
în mintea căruia începeau să se agite deja
dorinți, simțăminte, cari chinuesc atîta firea
omenească.

Și așa li-se strecurau clipele vieții, ne-
schimbate, învăluite mereu în aceeași taină
nepetrunsă, în aceeași liniște neturburată.

Copilul creștea mereu, începu să mănânce
câte ceva, zicea »ma-ma», »ta-ta» cu glasul
lui limpede și subțire. Fericirea lor creștea
tot mai mult, cu cât copilul devenea mai
mare, ca și când fericirea și el ar fi fost doi
gemeni, cari creșteau în aceeași măsură, nici
unul mai mult decât altul.

— »Emil!», — și copilul se uita în toate păr-
țile ca să vadă cine l'a strigat, și nu se mai
oprea din rîs când vedea zbucnind de după
vr'o perdea pe tatăl seu pe mama. Ear' ei
îl sărutau de-odată, cu patimă, fiecare pe câte
un obraz, pe câte-un ochiu, pe câte-o parte
de gât, și copilul se zbătea, rîzînd de gdi-
lurile ce'i pricinuiau atingerea de carnea lui
a buzelor lor înfîrîntate!

*

Toată lumea se mira! Așa moarte! Să
te scoli de dimineață bună-sănătoasă, fără
nici o durere, și după un ceas-două, să zaci
întinsă pe masă, rece și neînsuflețită ca un
trup de lut! Și toți rămăneau tăcuți, încre-
meniți în fața Tăriei, neîndrăznind să mai
rostească nimic, nimic...

— Săraca! Chiar a doua zi de anul co-
pilului să moară! Ce vînt rău!

rea unei „Case naționale” și a unui „Muzeu național” al Românilor ciscarpătini, asupra căruia ne-am pronunțat și noi, se vede, că acum sunt mai multe elemente interesate în cauză și doritoare a se face ceva în aceste direcțiuni.

Fi-voi mai norocos de astădată, putea-se va face acum sau de aci înainte ceva pentru realizarea măcar în parte a acelor idei? Nu știu. În tot cazul lucrurile amintite sunt destul de importante, *pentru-ca se nu se dee de nou uitării*, pentru-ca se se afle cineva undeva între noi, care, având plăcere, se pună împreună cu noi umărul pentru a le duce cu încetul spre realizare.

Dr. Daniil P. Barcianu.

Călătorii de capete încoronate.

De mult nu s'a mai pomenit atâtea alergări în dreapta și în stânga, de capete încoronate, Principi, Regi și Impărați, unii la alții și unii după alții, ca în acești ani din urmă. Intrevederi peste întrevederi.

Acum toată lumea vorbește de călătoria *Impărașului Germaniei* cu *Impărăteasa* și câțiva miniștri, în Rusia, la Țarul muscălesc.

În 7 Aug. n. au sosit la Petersburg cu yacht-ul (corabia) «Hohenzolern». Lume uriaș de multă aștepta pe fermurii riului Newe pe unde avea să treacă și descindă Impăratul. Primirea a fost cât se poate de călduroasă. Între sunetul musicelor și bubuitul tunurilor Impărații s'au îmbrățișat și sărutat, tot așa și Impărătesele.

Visitei i-să dă negreșită însemnătate politică, se socotește ca un pas înainte făcut pe drumul apropierii și întăririi bunei înțelegeri dintre statele acestea vecine, bunăînțelegere a cărei temei a fost pus de vizita M. S. Impăratului nostru la Petersburg, întâmplată de curând.

Totuși tainele acestor întrevederi se țin ascunse. Care e adevăratul lor scop, ce s'a pus la cale acolo, mai ales că numai așa din «dragoste» creștinească nu se cercetează aceste capete încoronate, — asta nu o poate afla marea obște, o scot la iveală numai timpurile și faptele, poate după ani de zile.

*

Indată după Impăratul Germaniei, va merge în Rusia *Președintele Republicii Franceze* să cerceteze pe Țarul.

Va fi un fel de întoarcere a visitei ce Țarul a făcut la Paris mai în urmă. Dar' nu numai atâtea, ci și o înțelegere politică între aceste state în privința ținutei lor în multe chestii, se stabilesc la astfel de privilegii.

*

Principele *Ferdinand al Bulgariei* care a cutreerat acum pe la toate curțile domnitoare vecine, după-ce în urmă a fost în România, s'a dus și la Constantinopol să se înfățișeze Sultanelui turcesc, cărui îi e supus, și să-l asigure despre «credința» și «supunerea» Bulgariei față de Turcia, în măsura în care e datoare potrivit legăturilor dintre ele.

Să crede, că Ferdinand a colindat pe la curțile Europene, în Italia, Austria, Rusia, România, etc. să pipăie inimile, să vadă ce ar zice când el s'ar declara de „Rege” al Bulgariei și pe Bulgaria scoasă de sub ori-ce atîrnare turcească.

Cum însă în urma numelui rău ce-l are și curtea lui și țara lui, nu i-au dat bobii semne prea bune, pare a fi pus sabia jos și s'a dus să se proștearnă și mai departe la picioarele stăpânului, Sultanului.

Adunarea de ajutoare.

Ministrul unguresc de interne a dat o nouă poruncă din cele mai înmuiate în veninul unei față de neamurile nemaghiare.

Să știe că mai ales la noi popoarele nemaghiare, s'erace de așezeminte publice, de biserici și școli, ce brumă am făcut și noi, mai ales așa am făcut, că am cerut dela public, și am dat toți, care cât am putut, și așa am făcut ici o școală, colea o biserică, colo un seminar, un internat, etc. etc.

Putința asta de-a mai face macar așa ceva, voește ministrul să ni-o iee! El a dat poruncă prin care zice că nici un fel de «strângere de milă», de ajutoare, de aci încolo nu se va mai putea face fără învoirea autorităților administrative», adică fără îngăduință dela mai marii politici, dela oficiile publice de stat!

Chiar și foile maghiare ce mai au ceva sênătos în privința asta în creerul lor, să ridică contra volnicei porunci, ce te împedecă a tinde pe viitor mână de ajutor de-apropelui ajuns în lipsă, până nu și-a da voe la aceasta mai întâiu — guvernul!

Ear' guvernul va da voe, după prescrierile ordinațiunii, numai dacă cele două persoane care cer îngăduința li se par lor «vrednice de încredere».

Cheia aceasta va fi apoi o armă cu putere diavolească în mâna micilor zbiri și tirani de printre noi, ca pe toți cei-ce nu le sânt la inima ca Români, să-i arate ca «nevrednici de încredere» și se nu lase să mai putem strînge nimic să nu mai putem face nimic cu obol dela binevoitoarea obște.

Un omor fioros.

Duminea trecută o veste zguduitoare s'a răspândit ca fulgerul prin firul telegrafic în toate părțile în Europa:

Intâiul ministru al Spaniei, bătrânul Canovas, a fost ucis de câtră un anarhist, cu numele Golli, italian din Neapoli!

Ministrul, om de 72 ani, se afla la băile din Santa-Agnada; stătea tocmai în parc ce-tind gazete și încungiurat de familie și de domni de rang înalt, și dame.

De-odată un om străin se apropie de el, părând că ar vrea să-l roage pentru ceva. Dar' ministrul abia a avut vreme să-l privească și străinul a și scos din buzunar un revolver și a descărcat asupra lui trei gloanțe, cari toate trei au nimerit, cel dintâi chiar în cap!

Abia a putut striga «Infamule!», apoi amețit și răsturnându-se, cu cuvintele «*Trăiască Spania*» pe buze, vechiul bărbat de stat a căzut jos mort îndată.

Anarhistul a fost prins. Va fi ucis și el în zilele acestea, după legea statară.

Earăși ușile temnițelor!

Să știe goana ce s'a pornit în anul trecut contra convocărilor unei conferențe naționale pe 24 Octomvrie 1896. Conferența a fost oprită și convocărilor, 7 la număr, pedepsiți: Dr. I. Rațiu la 10 zile temniță și 70 fl. în bani, ear' dnii Dr. Oct. Russu, Dr. Amos Frâncu, Dr. N. Vecerde, Onoriu Tilea, Zaharia Boiu și Dr. I. A. de Preda, la câte 3 zile și 25 fl. în bani.

S'a apelat la vicișpan: a respins apelația; s'a recurat la ministru: cu data 30 Iunie n. a făcut și el ca vicișpanul!

Și așa dl'or numiți nu le rămâne decât supunerea la pedeapsă, pentru că au încercat a face întrebuintare de un drept cetățenesc! În 15 zile dela primirea hotărârii ministeriale (li s'a inmanuat la începutul săptămânii de față), au să intre în temniță.

Aceasta după-ce numai cu vre-o 2 săptămâni înainte, au sunat închizându-se sinistru ușile temnițelor din Seghedin asupra alor alți trei Români nevinovați, dnii: Basiliu Morariu preot în Poiana Abrudului, pedepsit cu 10 luni și 150 fl., Crucian Simu inv. în Ciufud (I. Blaj) cu 8 luni și 100 fl., și Ioan Simu din Ciufud cu 4 luni și 50 fl. De ce? Pentru-că înființaseră un cor vocal în Ciufud și ținuseră și câteva probe cu el, la care Ungurii se temeau că prea să inflacă tineretul de cântări naționale, și corul nu fusese înștiințat, n'avuse statute întărite!

O mare nenorocire.

La capătul săptămânii trecute în Bulgaria a avut loc o întâmplare nenorocită, de care a vorbit mult toată lumea, că a fost ea oare numai o nenorocire, un semn pentru domnitorul bulgar, ori a fost anume săvârșită și chiar contra lui îndreptată?

Joi fusese la Sinaia în Castelul Peleş pentru a face vizită Regelui Carol. Vineri s'a întors de-adreptul în Bulgaria pe la Rusciuc. A eșit cu bine de pe pământul român, cum a pășit însă pe pământ bulgar, la Rusciuc, în apropiere de stațiunea drumului de fer, un magazin de praf de pușcă și patroane s'a aprins și a explodat, cu o detunătură grozavă ce s'a auzit și simțit la zeci de kilometri departe! Opt milioane de patroane au luat foc! Iși poate dar' închipui ori-cine ce detunătură au produs acelea aprinzându-se! Și magazinul era plin de lucrători. Pe 50 de oameni i-a asvârlit exploziunea în Dunăre; vre-o 120 au fost omorâți, tot cam pe atâtea arși, ear' vre-o 100 răniți greu.

Știrea nenorocirii a făcut fiori pretutindenea. Principele bulgar cu întâiul seu ministru Stoilov ce-l însoțea, și cu toți cei din giurul lor, s'a speriat foarte.

Unii țin, că a fost numai o întâmplare fără noroc, alții însă că a fost un atentat îndreptat în contra vieții principelui, căci chiar atunci s'a aprins magazinul când el a sosit în stație și, magazinul era aproape de stație.

Spitalul în care au fost duși răniții, dă o înfățișare tristă de tot. Principele cu ministrul seu, s'au dus și ei de au cercetat pe nenorociți.

Nu mai merge!

Nu mai merge de loc cu felul nedrept de până acum și de acum chiar, de cârmuire a Impăriei!

Lueger, primarul Vienei, vorbind cu un redactor ce ținea să-l știe părerea asupra stării politice, i-a zis între altele, că opoziția germană de acolo, nu luptă azi numai contra ordinațiunilor date cu privire la limba cehă, căci retragerea lor, ori retragerea însuși întâiului ministru Badeni dela cârmă, încă nu vor putea restabili pacea.

„Pacea nu se mai poate restabili azi, a zis Dr. Lueger, decât prin o schimbare temeinică de sistem (adecă a felului de chivernisire a statului), schimbare ce nu se poate încungiura și ce nici nu poate să întârzie!”

Natural, că această «schimbare» spre mai rău popoarelor nu poate fi, ci cel mult spre mai bine și pentru ele.

Ne plângem, dar' răsunset nu aflăm!

De lângă *Dobra*, Aug. 1897.

(Din notariatul Lăpușnicului). Notariatul Lăpușnicului, (preturei Iliei) cu 9 comune curat românești (vre-o 4000 locuitori) din toamna anului trecut este expus unei șicanări ce revoaltă întreaga obște. Se face aci o mare nedreptate limbii românești, făcând peste puțină atingerea poporului cu nemijlocitul slujbaş, cu notarul, atât în treburi notariale cât și de matricule.

S'a mai scris despre starea apăsătoare, precum și despre modul ciudat cum se administrează în acest notariat, unde peste fostul substitut s'a adus alt substitut: Finta Albert, maestrul pretorului din Ilia, un om care prea lesne a schimbat diploma de dascăl cu cea de notar, și care poate i-ar fi bună pentru a competa într'un ținut unguresc, dar' la noi e o ticăloșie să fie pus pe capul poporului căci îi lipsește de tot cunoștința limbii românești!

Plânsu'au și au recurat toți reprezentanții cu primarii în frunte, contra acestei ne-mai pomenite ticăloșii. Fost'au deputațiuni peste deputațiuni, din frunțași ai cercului și au pre-dat recuse comitetului suprem și comisiunei administrative. S'a făcut arătare chiar și ministrului de interne. Toate au rămas fîpete zadarnice, căci azi poporul românesc e scos din paza legii, și fîpetele lui de, durere, sînt pentru impilatorii sei o petrecere, ca odinioară fîpetele martirilor creștini pentru Nero, Maximilian etc.

S'au arătat gravele abuzuri săvârșite de cei din cancelaria noastră. Toate nu s'au luat în socoteală.

— Ei, ce-i omul?

— Ui-te bietul bărbatu-so; se duce, pe semne, în tîrg.

Și cele două cumetre tăcură privind cu ochii scrutațorii pe bărbatul care pășea încet, cu ochii în jos, pe strada stropită cu raze. Și atîta jale puteai ceti pe fața lui, nemângăiată jale, că par'că te înfiori gîndindu-te la răceala ce-l stăpînea când era ea în viață.

În giurul tristului catafalc plîngea o mamă îndurerată și două surori, ear' tatăl moartei stătea tăcut pe un fotoliu de lângă fereastră, cu pieptul aplecat pe genunchi, cu capul sprijinit de coate.

D-na Cernea, îmbrăcată într'o roche de mătășă, stătea nemîșcată, cu fața în sus, cu ochii ascunși în pleoape. O, chipul ăsta tîner și frumos, asară alb ca floarea crinului, acum galbin ca lămâial! Gura asta, care săruta, cu câteva ceasuri mai nainte, cu atîta foc obrazii plini de viață ai micului Emil, acumă înlesătată, cu neputință de deschis! Ochii ceia negri, aprinși, cu privirile lor adânci, sinul care se umplea și se lăsa ca o minge de gumă, brațele cari strîngeau cu atîta patimă la piept truporul plîpând al copilului, trupul tot, organele toate sînt acumă neînsuflețite, incapabile să facă vre-o mișcare, să-ți dea vre-o senzație, să-ți destăinuiască vre-o dorință! Moartea cotopește totul cu puterea ei neîfrîntă.

*

Au trecut mai multe zile dela moartea d-nei Cernea. Azi ea zace, pentru vecie, în-

chisă în groapa întunecoasă, în tăcerea neasemuită a locuinței subpămîntene. Bărbatul ei vine în fiecare zi la mormînt aducîndu-i flori, câte un buchet mic de crini sau de trandafiri, printre cari să zăresc petalele catifelate ale vre-unei pansele, simbol al vecinicii gîndiri la un suflet ce ți-a fost drag. Într'un tîrziu, după-ce dă paznicului dela cimitir vre-un bacșis, pleacă, pășind încet pe poteca îngustă, ce șerpuește prin iarba crescută sîlbatec.

Micul Emil nu știe nimic. Doar' atîta vede că acumă îl desmeardă numai unul, și și acela mai rar și nu cu atîta voioșie ca mai înainte. Dar' inima lui de copil nu-l face să presimțască, că aceea care i-a dat naștere, care i-a dat trup și viață, s'a dus, s'a dus pentru totdeauna în lumea vecinică...

*

Cernea se plimbă aprins prin odae. Cetește mereu, pentru poate a zecea oară scrisoarea înmanuată lui de un necunoscut și scrisă de mîna nevastei sale. Mergea gînditor pe stradă; cineva îl oprește, îi dă o scrisoare, fără să-i spună nici o vorbă, apoi se departă îndată, cu pași repezi, fără ca el să mai aibă vreme să-l întrebe ceva. Puse plicul în buzunar, veni în grabă acasă și începu să cetească scrisoarea de la ea, scrisă pe hîrtie trandafirie:

«Dragă Alecule,

«Atîta doria: să ajung data când dragul nostru Emil va împlini un an de traiu, și apoi să mor. Și așa fac: în momentul când îți scriu acestea, sticluța cu strichnină e pe

masă, și n'asteaptă decât să fie golită, după ce voi da cea din urmă sărutare draguțului Emil.

«De ce mă sinucid? M'am crezut totdeauna ca o pedecă în drumul vieții tale, ca un duh rău care îți turbură tericirea ce o așteptai în viață. Câte chinuri trebuie să-ți fi pricinuit faptul, că, aflat de mine, ai părăsit-o pe Elena, pe care poate o iubeai mult de tot. Negreșit o iubeai mai mult decât pe mine, căci altfel ce te-ar fi făcut să te uiți la ea. Și ai părăsit-o, da, ai părăsit-o; sînt sigură că n'ai mai mers nici odată pe la ea. Ai făcut cum ai vrut, eu nu ți-am cerut nimica. Din ziua aceea așa de tristă, rușinați unul de altul, trăiam ca străini, fără să ne vorbim, fără să ne spunem nimica. O liniște adîncă se arată asupra vieții noastre, și o răceală neasemuită sapă între inimile noastre un abis.

«Nu vreau să te mai stingheresc multă vreme. Tu poate tot o mai iubești pe aceea pe care eu n'o urăsc de loc; și de ce nu i-ași face loc, de ce te-aș mai chinui? Și mă duc! Dar' merg în groapă voioasă, în suflet cu dragostea pentru două ființe: Emil și tu. Da, dragă Alecule, te iubesc și te iert; trăiește fericit, iubește pe Emil, iubește-o pe aceea care 'mi va ține locul, și gîndește-te la mine!..»

«Ana».

Scrisoarea aceasta destăinuie totul: nimeni nu știa până atunci, că Ana murise otrăvită.

Tîrziu, Cernea obosit căzu pe-o sofă și începu să plîngă cu hohot, ca un copil..

V. Cosmin.

Cine voiește azi din *Muncel* să vină la matriculă, trebuie să se provadă cu merinde pe două zile, așa de minunat e împărțit cercul acesta.

Ca o urmare a dreptelor noastre plângeri spre a ne pune oameni, cu cari să ne putem înțelege cu notarul fără ajutorul servitoarei sau a femeilor sau a vre-unui cociș de prin curte, care știu mai multe limbi ca dl notar, în 17 Iulie a. c. în ziua alegerii de subnotar și matriculant, protopretorele Góró, contra voinței alor 90 reprezentanți, jură pe dl Finta de atare! Singur scriitorul acestuia a strigat «să trăiască», căruia îi răspunseră amărâții alegători cari doriau pe Gostae: «*Ba să nu trăiască, că noi nu ne putem înțelege cu dînsul!*» «*Nu-l vom!*» sunară mai multe voci. Al doilea concurent, care conduce azi cancelaria, Ince Sándor prin președintele din partea protorului a fost silit a se retrage! Aceasta la cas de lipsă se poate dovedi cu martori.

La strigările de nemulțumire a mulțimei poporului, răspunsul fu: «Eu nu vă pot aduce oamenii de urechel!»

Văzând reprezentanții cum dreapta lor cerere nici că se creștează, și că sînt purtați numai deageaba, au părăsit cancelaria ferbînd de nemulțumire și după puțină sfătuire în curte, în numele lor prin reprezentantul Petru Hădan, înștiințară la protocol recurs contra acestei purcederi!

Vrednic de amintit deste bravul primar din Dumbrăvița, *Feneșiu*, care fiind ca bărbat de încredere, *nu a subscris protocolul, spunînd verde Măriei Sale, că dînsul nu poate subscrie acest protocol, de oare-ce bătrîni satului nu-l voiesc odată cu capul pe Finta!*

Așa se petrec lucrurile în acest notariat mare, încât și cel mai nepriceput om vede nedreptatea săvîrșită de organele care chiar ele ar fi chemate a respecta dreptul înscris în lege.

Cu privilegiul acesta dl protopretore a publicat ziua alegerii de notar pe **21 August** n.

Sătoși după un om calificat conform legii *care se ne poată înțelege limba noastră bine*, fără tîlmăci, și se conducă agendele notariale spre mulțumirea tuturor — atragem încă din vreme luarea aminte a d-lor cari ar dori să ocupe acest post, să nu întîrzie a-și așterne cererile lor, nădăjduind la spriginul reprezentanților din notariat.

Mai mulți reprezentanți.

CORRESPONDENȚA

Băița, Aug. 1897.

Onorată Redacțiune,

Din privilegiul concertului pe care tinerii clerici din jur l'au aranjat în Brad, s'a lătit vorba că ar fi concertat și în Băița, însă „preotul a refuzat de a-i primi“!

Faima e absolut falsă, și eu pe această cale resping dela mine o așa insinuație.

Eu am primit dela dl Perian, teolog, la 22 Maiu o epistolă în care mi face cunoscută dorința tinerilor de a concerta și la Băița în trecerea lor spre Brad. I'am răspuns următoarele dlui Perian:

«Am primit epistola D-Tale. Scuză pentru întîrziere. Dacă vă decideți a concerta în Băița, mă încunoștințați că pe ce timp.

«N'ar strica de-aș ști chiar ziua. Cât pentru concursul băițenilor, *la acela puteți conta.*

«Mi-ar plăcea să știu și numărul, la caz când s'ar ivi trebuința de cvartire».

Mă miră, în urma acestora, cum poate cineva deduce din acestea că eu nu aș fi voit să concerteze?

Răspuns însă eu n'am mai primit, până ce întîlnind pe dl Tritean și întrebînd de ce n'au venit și la noi, mi-a zis: «Cum se venim când d-ta ne scrii că n'avem ce căuta?»!

Cine a dus pe dnii clerici în eroare, n'am se caut. Eu nu mă simt vinovat în această afacere și resping dela mine insinuațiunea ce s'a făcut asupra mea din reavoință. —

George Drăganu,
preot

O interesantă profeție.

Materială și realistă cum e azi lumea, că numai aceea mai crede ce vede cu ochii și pipăie cu degetul, ca Toma, când au trecut vremile prorociilor, a cetirilor pe stele, a «creștelor deșerte», — o isbește foarte în suflet când aude totuși de câte o minunată împlinire a vre-unei «prorocii»!

Nimeni însă nu e azi mai crud isbit de o atare împlinire de prorocie, ca nenorociții Greci bătuți.

În anul 1883 un poet din Atena, *Synadinos*, a scos de sub tipar un volum de poezii. Între alte poeme avea una de vre-o 200 de versuri, intitulată „*Turcii contra Atenienilor*“. N'a luat-o nimeni în samă când a apărut; o visare de poet, și încă o visare urîă, nevrednică de finut minte, ziceau.

Azi, după războiul cu Turcii, oare-cine 'și-a adus aminte de poesia lui Synadinos, a recetit-o și s'a speriat de ce a văzut că spunea acest visător înainte cu 14 ani, și a retipărit în foi poezia, și a rămas isbită de ea toată lumea cum rămăsese reînvietorul ei. E fioros cuprinsul: Ca un Ieremia ce plînge pe ruinele Ierusalimului, plîngea poetul grec pe ruinele întrevăzute ale patriei sale. El descrie un războiu. Grozav, ucigător războiul Sângele curge, tunetele de moarte răsună preste tot locul.

«Dar' timpul acelor fapte mari cari au făcut vestită Grecia, a trecut! — plînge poetul. Poporul nu mai știe să se renască. Turcii înaintează, se revarsă peste țară!

«Eată-i sosesc! esclamă el cu spaimă; apoi scârbit se vede de stările de lucruri din țara sa, el se întoarce spre Turci și le zice lor: «Eu vă salut pe voi! Voi sînteți mîntuitorii nostri: Iarna cea aspră e care pregătește primăvara cea gingașă... Înaintați numai Turcilor; „*Cleonii*“ vi-au pregătit drumuri largi!

«Un stafet abia răsufînd vestește, că păgânii au cuprins *Lamia*! Ei atacă, ear' regimentul nostru cad ca pleava! Oficerii nostri cad cu rane în pept; *corporalii conduc trupele*!...

Și, interesant, în lupta din Tesalia și Epir, s'a întemplat tocmai pe tocmai, în războiul trecut, că suboficerii, corporalii, ajunseser să conducă ei trupele! Mai departe întreabă poetul:

«Unde sînt bogații, voluntarii aristocrației? De ce nu vin ei să învingă pe dușmani? Nici o urmă de ei! În șirurile oastei nu se vede decât popor de rînd, păstori, pălmași, zileri, fii poporului!... Aristocrații rămân acasă, se tem că praful de pușcă le negrește fețele albe!...»

Și profeția asta s'a împlinit din iotă 'n iotă în 13 Iulie, când o telegramă din Atena vestea, că în oaste, între rezerviști mai ales, e mare nemulțumirea, și ei cer ca și aristocrații, bogații, să prindă arma! Și urmează poetul:

«Un vestitor vine ca o săgeată la Thebe, și spune că Turcii au roscolit mormintele eroilor greci dela Platea... Ear' muzicile dușmanului ca și cum și-ar bate joc de noi, *cîntă cîntece grecești*!...

Asta-ți pare curat vis. Și profeția s'a împlinit întocmai! Știrile oficiale de războiu spun, că soldații lui Edhem-pașa înaintînd spre Lamia, cereau cu tărie să fie sloboziți a se repezi asupra inamicului, și făcîndu-și improvizat un marș de războiu cu titlul: „*Nainte spre Termopile!*“, marșul era alcătuit tot din cunoscute cîntece populare grecești!... Foile din Atena scriind despre asta, fără să-și aducă aminte de poesia lui Synadinos ziceau cu amărăciune: «*Ca și cum ar vor să-și bată joc de noi*».

Poesia a ajuns azi senzațională. A uimit până la fiori pe cetitori.

NOUTĂȚI

Scumpirea pîinii a luat un zbor îngrozitor mai în toate țările peste cari s'au descărcat uriașele potopuri de apă din primăvara și vara asta. Și în țară la noi se urcă foarte prețul bucatelor. La Arad, scrie »Tribuna Poporului« că o pâine care era cu 40—50 cr. acum e cu peste 1 fl. În România încă s'a îndoit prețul bucatelor, cât toile se plîng tare contra acestei urcări. În Austria a trebuit să întrevie poliția să nu se mai urce prețurile, amenințînd că le închid prăvăliile la urcători, așa urcau!

Cărturarii nostri se facă luător aminte pe popor la împregiurarea asta, ca să nu fie tras pe sfoară de Jidani care îi iau acum bucatele ieftine pentru a i-le vinde peste 2—3 luni cu preț de 3 ori așa de mare!

Călătoria M. S. Regelui Carol I la Ischl pentru a se întrevedea cu M. S. Împăratul nostru, s'a amînat. La Ischl, în urmă vîrșărilor de ape, nu mai e de paradat, doar' de jăluit pagubele întemplate, și așa vizita Regelui Român e amînată până prin Septembrie, când se va face la Viena.

La marile manevre împărătești, ce se țin în astă-toamnă în Ungaria, Maiestatea Sa Împăratul nostru va avea înălți oaspeți. Împăratul Germaniei vine și el, avînd de gînd ca după manevre să meargă apoi de-adreptul la București spre a face vizita de mult tot dorită, curții române. M. S. Împăratul nostru, fiin aci și Împăratul Germaniei, invită la acelea manevre și pe Regele Carol al României, care firește și vi veni. E înălțătoare atenția ce se dă azi înțeleptului Rege Carol, și prin el Terii pe al cărei Tron mîndru domnește.

Conferența de pace ce se ține la Bruxelles a primit, spun foile din Țară, propunerea clubului român de a-și ține la anul ședințele în București. Români sînt la conferență 6,

Unguri doi. Pazmândi în'tun articlu din «*Magyarország*» laudă mult pe d. Grădișteanu, conducătorul grupului român, ca pe un om de cultură înaltă și temperament calm. Zice că e un demn reprezentant al Românilor în fața stîrnății.

Tinerimea română din Bruxela a împărțit între membri conferenței o elegantă broșură cu informații asupra stării Românilor de sub domnia maghiară.

Telegrame se pot da de aci încolo și la poste unde nu este oficiu telegrafic! Direcțiunea postelor pune publicului la îndemînă „*carte pentru telegram*“, închise, întocmai ca cărțile de corespondență închise. Costă una 31 cr. (cît o telegramă azi). Să află la toate postele. Scrii pe ele și posta la cea dintîi plecare le duce la locul unde e telegraf mai aproape, care apoi le telegrafează unde sînt adresate. Zece cuvinte pot fi scrise în telegramă, ear' de-or fi mai multe, se plătește încă 3 cr. de cuvînt.

Mari ieșiri de ape. Ploi neasemuit de mari au căzut peste o parte a Germaniei, apoi în Austria peste Viena și giur, și o parte a Ungariei încă. Riul Laitha, care desparte Austria de Ungaria, și Dunărea au crescut foarte în decursul și mai ales pe la capătul săptămîinii trecute. Să vestesc pagube uriașe din părțile Pestei, Comarom, Moșon, Peci, Mohaci, Pojon și alte! Partea dinspre Miază-Noapte a Pestei-nouă, era Sâmbătă și Dumineca trecută toată sub apă. Între Buda și Pesta Dunărea crescuse de se revărsase peste termi pe strade, lucru ce de mult nu se știe se mai fi întemplat. La Rozsahely clădirea primăriei a căzut în ruine; 14 oameni au fost zdrobiți de ziduri și înecați în apă. În alte părți nenorocii și mai mari. În Austria mai ales, pârși întregi de orașe, fabrici, comune aproape de tot, au fost ruinate și spălate de ape. Zeci de milioane sînt pagubele.

Oficeri austriaci la Regele Carol. Oficerii de rang mai înalt din garnisoana din Sibiu, sub conducerea generalului comandant *Probst*, s'au dus săptămîna trecută la Sinaia, unde au adus omagiile lor Maiestății Sale Regelui Carol. Maiestatea Sa i-a primit cu cunoscuta-i bunăvoință de care oficerii au fost prea plăcut atinși. După dejun MM. Lor s'au întîlnit cu toți oficerii, cari apoi s'au îndepărtat, ducînd plăcute suveniri dela Sinaia românească. E aceasta un obicei frumos de curtuosie față de domnitorul vecin. Fiecare comandant de corp nou numit pentru Ardeal, merge de face vizită Regelui României vecine, de regulă vara când Maiestatea Sa se află la Sinaia, așa de aproape de hotarele ardeleni.

Dar frumos. O bună pildă pentru oamenii nostri mai cu prindere, a dat de curînd economul Teodor Niște din Reghea (în Selagiu). În testamentul seu el 'și-a adus aminte și de d. torința cătră deapropoale și mai ales cătră neamul seu, și a lăsat 100 fl. pentru ajutorarea studenților români selăgeni ce vor studia în Beiuș. Soția sa Ana, tot așa de înțelegetoare ca și soțul seu, a adaus și din parte-i 100 fl. la lăsamîntul soțului, și așa a trimis suma la Episcopul din Oradea-mare pentru administrare. Foarte frumos aceasta dela țărani.

„Gloria“ din Faget. „*Asociațiunea de consum în Faget*“ care bine, codusă, a ajuns la o frumoasă înaintare cu marea sa «Prăvălie de Consum», a hotărît să-și schimbe firma în următorul chip: «*Gloria*», societate comercială pe acțiuni, și să-și mărească capitalul la 30.000 fl. în acțiuni de câte 25 fl. Acțiunile nouă se fixează cu prețul de 26 fl. pentru a se egala cu cele vechi; (25 fl. capitalul social de acțiune, ear' 1 fl. la fondul de rezervă). La subscriere se va solvi după fiecare acțiune 20%, adică 5 fl. și 1 fl. la fondul de rezervă. Termenul și ratele ulterioare le va fixa direcțiunea astfel, că întreaga valoare a acțiunilor să fie solvită cel mult până în 30 Aprilie 1898 st. v. Subscrierile se fac în persoane sau prin plenipotențiar. Termenul de încheiere a subscrierilor e 31 August st. n. Acei membrii, cari au participat până acum la fondul asociațiunii, conform §-lui 5 lit. b) și §-lui 7 din statutele asociațiunii, cu parțiale de 5, 10 și 20 fl., sînt invitați a se declara, cel mult până în 31 August 1897 st. n., că voesc a întregi parțialele la acțiuni, conform prospectului prezent, dacă da, binevoiască a încunoștința direcțiunea asociațiunii, până la termenul aici indicat.

La Paris cu bani puțini! Să știe, că în 1900 va fi în Paris o expoziție universală, lumească, ca și care puține s'or mai fi văzut. Sînt uriașe pregătirile ce se fac pentru ea. Toate stătele vor lua parte expunînd ce au mai frumos acolo, pe locuri date anume. Cine n'ar dori să vadă toate minunile lucrului mînilor și științei omenești, ce acolo se vor îngrămădi cu belșug? În România s'a

aflat un genial mijloc de a putea face și pe bogați și pe săraci să meargă pe atunci la Paris. S'a întocmit anume un consorțiu, o tovarășie, la care cei ce vor, au să plătească încă de pe acum 1 leu 50 bani (75 cr.) pe lună pentru clasa I, sau numai 1 leu lunar pentru clasa a II-a. Această sumă crește în măsură aritmetică, începînd la 1 August acest an. Sumele adunate nu vor trece în cea din urmă lună decât la cel mult 43 lei pentru cei de clasa I, și 29 lei pentru cei de clasa 2. În schimb vor avea: călătoria (dus și întors) la Paris, întreținerea pe zece zile și înțtrarea la expoziție, unde vor fi călăuziți de persoane cunoscătoare.

FEL DE FEL

Să fie adevărat? Să vestește că un croitor austriac, *Casimir Zenglen*, ar fi aflat un fel de pănură pentu ferirea de gloanțe, care e mult mai practică decât cămașa de fer de odinioară cu care se îmbrăcau în războaie. O probă foarte reușită a făcut numitul croitor, în Chicago (America), unde a stat în fața unui public mare, îmbrăcat numai în peptar făcut din acea pănură, și a comandat să i-se tragă 5 gloanțe de revolver drept în inimă. Toate gloanțele au fost de minune respinse de pănură și la cățiva pași au căzut jos. După împușcături el povestea publicului, că a simțit numai foarte mici împunsături de pele.

Mama: Die Nae, scuză dar' nu vă mai pot da voe să umblați cu fiica mea de atâtea ori singuri.

Nae: Cum, doară n'aveți încredere în mine?

Mama: O da, în D-Ta am toată încrederea.

Nae: Atunci în d-șoara fiică a dvoastră n'aveți încredere?

Mama: Ba da, și în ea am toată încrederea, dar' în dvoastră în amîndoi nu pot avea încredere...

AMICIȚIE — DISTRACTIE

În patru foi... Cunoști sigur opera „*Hariette*“. Știi că era artistă, cîntăreață sîrbătoară. Sîrmanul milionar *Wanderbild* era amoretat în ea făr de speranță. Căuta, se forța s'o uite. Nu era în stare. În tot locul l'persecuta fermecătoarea melodie cîntată de *Hariette*: „*Willst du mein Liebchen sein? Nein! Nein!*“ A cîștit milioanele și comorile sale sîracului *Joanathan* și a plecat după adorația sa în lume. Ea, prefera nîmbul și gloria ce o seceră pe lumea de scînduri, iubirei adevărate. — Știi cum se fînește *Opereta*? „*Willst Du mein Liebchen sein? Ja, Ja! Ja, Ja!*“ E prea tîrziu? Nu-i prea tîrziu! — Foilele din pagina 38 nu i-le voui trimite. — La ce? și așa zici că e... prea tîrziu.

Grozav!

„*Urîtei, nu, nu, nu!*“ Domnul de mai sus minte, că i-a trimis foilele!

Pricină.

Pă... „*Mai învățat — oc siune mi-s'a dat — am cercat — am căștigat; la revedere 'n patria matală...* Ochi albaștri.

Pretina pretinei.

Pu...! Intențiunea Ți-a fi fost bună; rezultatul l' poți ghici... Ca să-ți fie mai ușor a afla secretul, aduți aminte ce zicea amicu-ți V. din T. Petr. referitor la M. din Sch. Br.

Pretina.

Survivorilor. Tot cu „*pech*“. Ne-am răsturnat pe cale. — Păcatele — că am făcut jaf în prune, se vede că s'or așezat pe noi. — Bubi e cam melancolic. — Oare de ce. Mai știi? Sperăm că „*sînteți toți bine*, pe la cascade!“. Micuța mai face bravouri... Locustele dușmancele? jaf!

Dodo.

Lui *Depecernă*. Mare supărare și tristetă. Sînt „*fericit*“? O fi, o fi, dar' se vede că numai alții o știu!... Mai mult în epistolă. Salut stelutei! *Nemo*.

Convocare.

On. preoți și învățători gr-cat. din ținutul Hațegului și alți binevoitori ai școalei, prin aceasta se convoacă la adunarea generală a «*Reuniunii docenților gr-cat. din ținutul Hațegului*» ce se va ține în Hațeg la 12 Septembrie st. n. a. c.

Program:

1. Participare în corpore la serviciul divin în biserica gr-cat din loc la 9 ore a. m.
2. Ședința I. cu începutul la 10 ore a. m.
3. Cuvîntul de deschidere al președintelui.
4. Constatarea membriilor prezenți.
5. Raportul comitetului despre activitatea Reuniunii din anul trecut.
6. Raportul com. despre starea cassei.
7. Raportul bibliotecarului.
8. Esmiterea alor 3 comisii pentru cenzurarea rapoartelor de mai sus.
9. Esmiterea unei comisii pentru inscrierea de membri și incasarea de taxe.
10. Discuție asupra procedurii în cauza absențelor școlare pe baza regulamentului comitatens din vigoare.
11. Cetirea disertațiilor.
12. Raportul comisiunilor esmise.
13. Satorirea bugetului pe anul viitor.
14. Satorirea termenului și locului pentru adunarea generală viitoare.
15. Eventuale propuneri.

Din ședința comitetului central ținută în Hațeg, la 28 Iunie 1897.

N. Nestor, președinte. *N. Trimbișoniu*, notar I. *S. Țarina*, notar II.

Aceasta convocare publică se se considere și ca invitare specială.

Mulțămită publică.

Pentru zidirea noiei biserici din comuna noastră Câmpuri-Surduc au binevoit a ne colecta și am primit dela:

Dl preot Basiliu Biro din Herendești cu lista Nr. 1033, 1 fl.

Dl preot Ioan Ioanoviciu din Hărău ne-a colectat cu lista Nr. 136 dela 27 contribuuenți 5 fl. 42 cr.

Dl preot Ilie Roșca din Tămașfalău la Apelul Nr. 371 ne-a colectat 2 fl. 5 cr.

Dl inv. Simeon Pavel din Grohot ne-a colectat cu lista Nr. 239 dela 20 contribuuenți 4 fl.

Dela Oficiul parochial din Galgo ne-a sosit dela 25 contribuuenți 1 fl. 90 cr.

Dl preot Stefan Russu din Nasna ne-a colectat cu lista Nr. 716 dela 36 contribuuenți 5 fl. 25 cr.

Dela parochienii din Agnita ne-a trimis dl preot I. Păreș cu lista Nr. 389, 85 cr.

Dl preot Iosif Drăgoșel din Orăștioara ne-a colectat cu lista Nr. 159 dela 6 contribuuenți 60 cr.

Dl preot Ioan Giulani din Otlaca ne-a colectat cu lista Nr. 1383 dela 18 contribuuenți 8 fl. 90 cr.

Dl preot Augustin Aldan din Vermes ne-a colectat cu lista Nr. 1245 dela 20 contribuuenți 3 fl.

Dl preot Filip Leuca din Pancota ne-a colectat cu lista Nr. 1501 dela 5 contribuuenți 7 fl.

Dl preot Andreiu Popa din Cristior ne-a colectat cu lista Nr. 1824 dela 14 contribuuenți 2 fl.

Dl preot Basiliu Hodoșiu din Icelandu-mare ne-a colectat cu lista Nr. 707 dela 28 contribuuenți 3 fl. 30 cr.

Dl preot Aureliu Avramescu din Cuptoare ne-a colectat cu lista Nr. 1236 dela 16 contribuuenți 1 fl. 80 cr.

Dl preot Augustin Beleş din Șimand ne-a colectat cu lista Nr. 1386 dela 6 contribuuenți 3 fl. 50 cr.

Dl preot Filip Vuia din Aga ne-a colectat cu lista Nr. 1278 dela 5 contribuuenți 1 fl. 50 cr.

Dl preot Vasiliu David din M.-Mămăligani ne-a colectat cu lista Nr. 637 dela 5 contribuuenți 2 fl. 70 cr.

Dl preot Petru Iuga din Tilișca ne-a colectat cu lista Nr. 779 dela 24 contribuuenți 14 fl. 70 cr.

Dl epitrop George Cărmănușiu din Selciva ne-a colectat cu lista Nr. 1453 dela 20 contribuuenți 3 fl. 15 cr.

Dl preot Ioan Manoviciu ne-a colectat din Mucundorf cu lista Nr. 877 naturalii prefăcuți în bani: 2 fl. 60 cr.

Dl preot Iosif Morariu din T.-Cubin ne-a colectat cu lista Nr. 1220 dela 9 contribuuenți 5 fl. 80 cr.

Dela Oficiul parochial din Broșteni am primit cu lista Nr. 1196 dela 16 contribuuenți 2 fl. 75 cr.

Din Somortin ne-a trimis dl epitrop Zacharie Helerea cu lista Nr. 417 2 fl. 10 cr.

Dela Oficiul parochial din Vingard am primit cu lista Nr. 766 suma 1 fl. 15 cr.

Dl preot Iosif Ognean din Soborșin ne-a colectat cu lista Nr. 1484 dela 35 contribuuenți 3 fl. 43 cr.

Dl preot Nicolae Ciocan din Valea-sân-georgiu ne-a colectat cu lista Nr. 220 dela 12 contribuuenți 1 fl. 50 cr.

Dl preot Vasiliu Maxa din Gârbova-de-sus ne-a colectat cu lista Nr. 284 dela 27 contribuuenți 3 fl.

Dl preot Martin Vernichescu din Vercio-rovă ne-a colectat cu lista Nr. 825 dela 19 contribuuenți 2 fl.

Dl preot Iacob Buzdug din Borgo-Rus ne-a colectat cu lista Nr. 433 dela 69 contribuuenți 8 fl.

Dl preot Teodosiu Popa din Furcșoare ne-a colectat cu lista Nr. 71 dela 42 contribuuenți 3 fl. 68 cr.

Dl preot Georgiu Lintru din Ciuchiciu ne-a colectat cu lista Nr. 1170 dela 2 contribuuenți 2 fl. 50 cr.

Dl preot Nicolae Tămaș din Alparea ne-a colectat cu lista Nr. 1556 dela 16 contribuuenți 4 fl. 60 cr.

Dl preot Vasiliu Orășian din M.-Sâriadob ne-a colectat cu lista Nr. 982 dela 26 contribuuenți 2 fl. 80 cr.

Dl preot Georgiu Ittu din Vale ne-a colectat cu lista Nr. 781 10 fl.

Dela comuna bis. Borloveni ne-a sosit cu lista Nr. 987, 1 fl. 25 cr.

Dl Mihail Dragomir din Gurasada ne-a dăruit 3 fl.

Dl preot Nicolae Jurca din Illova ne-a colectat cu lista Nr. 852 dela 4 contribuuenți 4 fl.

Dl preot Aureliu Greblea din Leschia ne-a colectat cu lista Nr. 527 dela 31 contribuuenți 4 fl. 43 cr.

Dl Iosif Pêrvu inv. în Leșnic ne-a colectat cu lista Nr. 85 dela 31 contribuuenți 3 fl. 34 cr.

Dl primar Vasiliu Putz din Ploppi ne-a colectat cu lista Nr. 528 dela 24 contribuuenți 2 fl. 70 cr.

Dl preot Ioan Giurgiu din Ociu ne-a colectat cu lista Nr. 1409 dela 37 contribuuenți 6 fl. 30 cr.

Dl preot Stefan Rus din Ida-mare ne-a colectat cu lista Nr. 462 dela 40 contribuuenți 1 fl. 88 cr.

Dl preot Ioan Todescu din Bucium-Cerb ne-a colectat cu lista Nr. 314, 2 fl.

Dl preot Nicolae Popa din Felcheriu ne-a colectat cu lista Nr. 1572 dela 8 contribuuenți 4 fl. 88 cr.

Dl preot Iosif Costea din Vaca ne-a colectat cu lista Nr. 264 dela 106 contribuuenți 9 fl. 12 cr.

Dl preot Iosif Neagoe din Rimeș-sat ne-a colectat cu lista Nr. 300 dela 28 contribuuenți 2 fl. 92 cr.

Dl preot Nicolae Maniu din Băcăinți ne-a colectat cu lista Nr. 42 dela 24 contribuuenți 2 fl. 85 cr.

Dl preot Ioan Matheiu din Barra la Apelul Nr. 1276 ne-a trimis 1 fl. 15 cr.

Dl preot I. Olariu din Pojoga ne-a colectat cu lista Nr. 1452 dela 39 contribuuenți 6 fl. 15 cr.

Dl inv. Virgiliu Stefaniga ne-a colectat din Csutta cu lista Nr. 861 dela 28 contribuuenți 4 fl. 87 cr.

Dl preot Octavian Săbău din Bozeș ne-a colectat cu lista Nr. 45 dela 14 contribuuenți 3 fl. 65 cr.

Dl Ioan Giurgiu din Stretea ne-a colectat cu lista Nr. 30 dela 9 contribuuenți 1 fl. 70 cr.

Dl preot Corneliu Marcu din Togir ne-a colectat cu lista Nr. 1136 dela 2 contribuuenți 1 fl. 50 cr.

Dl Ioan Petroviciu comerciant în Lapugiu-sup. ne-a colectat cu lista Nr. 384 dela 55 contribuuenți 11 fl. 5 cr.

Dl inv. Muntean din Cugir ne-a dăruit 1 fl. Primească preastimații dni colectanți și contribuuenți cele mai sincere mulțumite, pentru ajutorul ce ni-l-au dat.

Câmpuri-Surduc, la 8 August n. 1897.

La însărcinarea comunei bisericești:

În absența dlui notar:

Ioan Budoiu, m. p., *Iosif Negru* m. p.,
preot. membru în comitet.

CALINDARUL SEPTĂMĂNEI

Zilele	Calendarul vechiu	Calendarul nou
Dumin. a 9-a d. Rusalii, c. 14, gl. 8, v. 9.		
Dum.	3 C. P. Isacie	15 (†) Adorm. N.
Luni	4 7 tin d. Efes	16 Rohu
Mărti	5 M. Eustignie	17 Bertram
Merc.	6 (†) Sch. I. față	18 Elena
Joi	7 M. Dometie	19 Ludovic
Vineri	8 M. Em. St. R.	20 (†) Stefan R.
Sâmb.	9 A. Matia	21 Ioana

LOTERIE

Tragerea din 4 August st. n.					
Sibiu:	5	72	50	11	86
Tragerea din 7 August st. n.					
Timișoara:	13	84	71	44	82
Tragerea din 31 Iulie st. n.					
Budapesta:	3	11	38	79	51
Tragerea din 11 August st. n.					
Brünn	26	48	90	29	28

Pentru redacție responsabil: **Ioachim Muntean.**

Sz. 6508—1897.

(244) 1—1

bvghtó.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a hátszegi kir. járásbírótság 1897. évi 6508 számú végzése következtében Bontescu Mihály ügyvéd által képviselt Goldmann Mór javára Borza László és neje ellen 387 frt 85 kr. jár. erejéig fogánatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 549 frtra becsült ráfvasak, plattenek és házi butorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a hátszegi kir. jbi-róságnak 6508—1897 sz. végzése folytán 117 frt 43 kr. tőkekövetelés, ennek 1896. évi december hó 4. napjától járó 6% kamatai erejéig, Hátszegen, végrehajtást szenvedő lakásán illetve a raktárban leendő eszközzésére **1897. évi augusztus hó 26. napjának délutáni 3 órája** háttáridőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107 és 108 §-a értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni. Hátszegen, 1897. július hó 27-án.

Komlossy,
bir. kiküldött.

Țiglele lui Ugron Gábor.

În fabrica de cărămidă și de țiglă din Székelyudvarhely a lui **Ugron Gábor** se pregătesc, cu ajutorul mașinilor, două feluri de țiglă:

1. **Șindile franceze de lut**, (țiglă brezdată), în următoarele măsuri: lățime 21 cm. lungime 40 cm., 15 bucăți acoper un metru pătrat, într'un vagon încăp 4300—4500 bucăți. Se găsesc și jumătăți de țiglă, pe dreapta și pe stânga. Prețul în Udvarhely: 1000 de bucăți, în vagon, 24 fl.

Avantaj: țigla ce se cere spre acoperirea aceluiași teren, e cu 30% mai ușoară decât ori-care altă țiglă. Lățuirea se face la distanță de 32 cm, prin urmare trebuiesc numai jumătate atâtea lați, ca la alte țigle. Cooperișul formează un întreg, sub care nu pătrunde nici ploaie, nici zăpadă; având din lăuntru 6 canale de aer nu e așa expusă la schimbările grabnice ale temperaturii; iarna ține acoperiș cald, vara răcoros.

2. **Țiglă de rind**, frământată cu mășini, din lut de o calitate uniformă, cu următoarele mărimi: lungimea 40 cm., lățimea 17.5 cm., 34 bucăți acoper un metru pătrat, lățuirea se poate face la distanță de 18 cm., într'un vagon încăp 6300—6500 bucăți. Prețul, în vagon, la stațiunea din Székelyudvarhely, **13 fl. mia.**

(243)

1—3

„VICTORIA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII.

Sediul: ARAD, casa proprie, calea Archiducelei Iosif n. 2.

Întemeiată la 1887.

Capital de acții: **fl. 300.000.** Fond de rezervă **fl. 100.000.**
Depuneri fl. 1.000.000. Circulația anuală fl. 15.000.000.

Primește depuneri spre fructificare, după care solvește **5%** interese fără privire la termenul de abzicere.

Dare de venit după interese încă o solvește institutul separat.

După starea cassei, depuneri până la **fl. 1000** se restituiesc îndată la prezentarea libelului fără abzicere.

Depuneri se pot face și prin poștă și se efectuează momentan după sosirea comandei.

(165) 10—

Direcțiunea institutului.

„ARDELEANA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII ÎN ORĂȘTIE

Fonduri proprii: fl. 350.000. Depuneri: fl. 700.000

Circulație anuală: fl. 3.000.000.

(196) 14—

Institutul face următoarele operațiuni, la cari recomandă serviciile sale:

- 1) acordă împrumuturi cu interese de **8%**;
- 2) primește depuneri, dela particulari cu **5** și cu **5¹/₂**, ear' dela corporațiuni culturale cu **6%**;
- 3) cumpără și vinde realități;
- 4) cumpără și vinde mărfuri și produse;
- 5) arîndează și exarîndează realități;
- 6) cumpără și vinde efecte publice;
- 7) mijlocește operațiuni, specificate sub 3. 4. 5.

La institut se mai află 500 acții proprii, puse în vindere conform Prospectului staverit de Direcțiunea institutului sub Nr. 68/1897.

Ori-ce afacere se poate rezolva și informări se pot lua verbal în biuroul institutului, ear' în scris prin corespondență.

Orăștie, în Iunie 1897.

Direcțiunea.

Pentru tipar responsabil Petru P. Barițiu,